

Warszawa, 09-07-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.7202.8.2024.MS

Pan

Czesław Siekierski

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi dotyczące wyłączenia stosowania art. 7, art. 9, art. 10, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 79a oraz art. 81 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: Kodeks postępowania administracyjnego) w postępowaniach administracyjnych prowadzonych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Wyłączenie to w sposób ogólny zostało uregulowane w art. 10a ust. 1-1b ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1199). Zgodnie z tym przepisem, jeżeli przepisy ustawy lub przepisy odrębne nie stanowią inaczej, do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 7, art. 9, art. 10, art. 75 § 1, art. 77 § 1, art. 79a oraz art. 81. W świetle wyłączonych przepisów, w postępowaniach w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji, organ administracji publicznej stoi na straży praworządności; jest obowiązany w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy; udziela stronom, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania; oraz zapewnia stronom, na ich żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i na ich żądanie, przed wydaniem decyzji, umożliwia im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Ww. wyłączenie dotyczy także postanowień o zobowiązaniu strony

oraz innych osób uczestniczących w postępowaniach do przedstawiania dowodów oraz wyjaśnień co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz kwestii ciężaru dowodu.

Wyłączenie stosowania wskazanych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego jest również obecne w bardziej szczegółowych aktach prawa, dotyczących działalności Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na przykład w przepisach warunkujących ocenę wniosków o dofinansowania z Krajowego Planu Odbudowy oceniane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Warto zwrócić uwagę, iż w § 2 ust. 7 regulaminu wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem z krajowego planu odbudowy i zwiększania odporności¹, wyłączono zastosowanie Kodeksu postępowania administracyjnego do postępowania w zakresie wyboru przedsięwzięcia do objęcia wsparciem i ponownej oceny przedsięwzięcia, z wyjątkiem art. 24 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz przepisów dotyczących doręczeń i sposobu obliczania terminów, które stosuje się odpowiednio. Podobne postanowienia obecne są w innych regulaminach naborów.

Powyższe rozwiązania budzą wątpliwości Rzecznika Praw Obywatelskich w świetle zobowiązania organów krajowych, w tym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, do skutecznego stosowania Karty Praw Podstawowych, w tym art. 41 Karty – prawa do dobrej administracji, w toku wdrażania programów i projektów finansowanych z funduszy UE². Prawo do dobrej administracji obejmuje m.in. prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje i organy władzy publicznej, prawo do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte indywidualne środki mogące negatywnie wpłynąć na jego sytuację, czy obowiązek administracji uzasadniania swoich decyzji. Należy podkreślić, iż Sąd UE wskazał, iż prawo do bycia wysłuchanym i prawo do uzasadnienia decyzji stanowią

---

¹ <https://www.gov.pl/attachment/40bb31d1-477b-43fa-8d22-0741f58824ea>.

² Zob. Stosowanie Karty Praw Podstawowych w toku wdrażania projektów finansowanych z funduszy UE. Przewodnik i praktyczne wskazówki dla organów krajowych (oprac. J. Łacny, M. Sznajder, C. Węgliński), Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich 2024, s. 72 i n.; <https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/2024-05/Przewodnik%20-%20Stosowanie%20Karty%20Praw%20Podstawowych%20%28PL%29.pdf>.

ważne elementy prawa do dobrej administracji³. Orzekł on, iż zakres obowiązku uzasadnienia decyzji należy oceniać w odniesieniu do konkretnych okoliczności, z uwzględnieniem jej treści, charakteru przywołanych argumentów i interesu, który może mieć jej adresat w uzyskaniu wyjaśnień. Ocena wystarczającego charakteru uzasadnienia decyzji powinna uwzględniać okoliczności faktyczne i prawne, w które wpisuje się jej wydanie. Zatem decyzja jest wystarczająco uzasadniona, jeżeli została sporządzona w kontekście znanym jej adresatowi, który pozwala mu zrozumieć zakres działań podjętych wobec niego. Ponadto Sąd UE wskazał, iż zasada dobrej administracji, z którą związany jest obowiązek starannego i bezstronnego zbadania przez organ władzy wszystkich istotnych kwestii rozpatrywanej sprawy, stanowi jedną z gwarancji przyznanych jednostce w porządku prawnym UE w odniesieniu do procedur administracyjnych.⁴ Z prawa do dobrej administracji wynika zatem obowiązek ochrony gwarancji strony w postępowaniu administracyjnym, które chronią przepisy, których zastosowanie zostało wyłączone w stosunku do działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1058), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie, w szczególności wskazanie podstaw i przyczyn wyłączenia stosowania ww. postanowień Kodeksu postępowania administracyjnego oraz wskazanie, w jaki sposób zasady postępowania administracyjnych przed Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zapewniają poszanowanie prawa do dobrej administracji, w tym w toku postępowania w zakresie wyboru przedsięwzięcia do objęcia wsparciem i ponownej oceny przedsięwzięcia przed Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

---

³ Wyrok Sądu UE z 24.02.2021, T-108/18, Universität Koblenz-Landau v EACEA, OJ C 148, 26.4.2021, s. 14-14

⁴ Wyro Sądu UE z 22.05.2019, T-604/15 Ertico - ITS Europe p. Komisji, ECLI:EU:T:2019:348.

/-wydano i podpisano elektronicznie/